

Vastaus Elina Nykyrin ja 18 muun valtuutetun aloitteeseen Vantaan kaupungin on taisteltava asunnottomuutta vastaan / PT (Kvalt)

VD/6995/00.02.00.03/2025

RÅ/TI/JP/ER/TP/SE

Elina Nykyri sekä 18 muuta valtuutettua jättivät seuraavan valtuuston työjärjestyksen mukaisen valtuustoaloitteen:

”Suomen asuntopolitiikka on pitkään ollut kansainvälisen ihailun kohde ja menestystarina asunnottomuuden vähentämisessä. Nyt viime vuosikymmeninä tehty työ on valumassa hukkaan.

Vuoden 2024 lopulla Suomessa oli 3 806 yksin elävää asunnotonta. Kasvua edellisestä vuodesta oli 377 henkilöä. Vuoden 2024 lopulla Suomessa oli 1 010 pitkäaikaisasunnotonta. Ympäristöministeriön tilaamassa selvityksestä kesäkuulta 2025 käy ilmi, että suurimmissa Suomen kaupungeissa häätöjen määrä on lisääntynyt keskimäärin 80 prosenttia kymmenen vuoden aikana.

Vantaalla arvioitiin olleen vuonna 2024 noin 300 asunnotonta ihmistä. Asunnottomien määrä kasvoi hieman vuodesta 2023, jolloin heitä arvioitiin olevan 294 henkilöä. Noin 10 % kaikista Suomen asunnottomista ihmisistä elää Vantaalla.

Asunnottomien ihmisten palveluihin on hakeutunut nyt uusia asiakasryhmiä, esimerkiksi pienituloisia työssäkäyviä ihmisiä. Samaan aikaan Suomen hallitus leikkaa kohtuuhintaisesta asuntotuotannosta, puolittaa asumisneuvonnan resurssit ja leikkaa asumistuesta. Samalla hallitus leikkaa myös rahoitusta asunnottomuuden vähentämisen ja ennaltaehkäisyn puolesta työskenteleviltä sosiaali- ja terveysalan järjestöiltä. Suomen tavoite poistaa pitkäaikaisasunnottomuus vuoteen 2027 mennessä ei tule toteutumaan, sillä hallituksen politiikka ajaa ihmisiä pois kodeistaan.

Me allekirjoitetut esitämme, että Vantaan kaupunki selvittää häätöihin johtaneet syyt ja vastaa tehokkaasti sekä kiireellisesti asunnottomuuden lisääntymiseen. Lisäksi me allekirjoitetut esitämme, että Vantaan kaupunki panostaa voimakkaasti asunnottomuuden vastaisiin toimiin. Vantaan kaupungin on rakennettava kohtuuhintaisia vuokra-asuntoja ja tuettava paikallisesti toimivia asunnottomuutta vastaan toimivia järjestöjä. Me allekirjoittajat esitämme, että Vantaan kaupunki lisää resursseja Asunto kaikille -hankkeeseen sekä asumisneuvontaan. Kaupungin on tärkeää panostaa yhteistyöhän hyvinvointialueen, valtion ja järjestöjen kanssa.

Yhdessä saamme asunnottomuuden laskuun. Asunnottomuus on yhteinen häpeämme. Yhteisenä taivoitteenamme pitäisi olla asunnottomuuden hävittäminen Vantaalta ja koko Suomesta.”

Kaupunginvaltuusto 20.10.2025 § 20

Päätös:

Päätettiin ottaa asia käsiteltäväksi ja lähettää valtuustoaloite kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.

Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimiala toteaa vastauksessaan seuraavaa:

Vantaan asunnottomuus tilastojen valossa

Vantaalla oli Valtion tukeman asuntorakentamisen keskus Varken tilastojen mukaan vuonna 2024 yhteensä 269 asunnotonta. Asunnottomien määrä lisääntyi Vantaalla vuodesta 2021 vuoteen 2022, ja on pysynyt sen jälkeen suunnilleen samalla tasolla. Asunnottomien tarkkaa määrää ei tiedetä, koska asunnottomuustilastojen ulkopuolelle jää todennäköisesti paljon asunnottomia, jotka eivät ole minkään julkisen palvelun piirissä. Asunnottomuuden lisäksi häädöt ovat lisääntyneet huolestuttavasti koko maassa ja myös Vantaalla. Häädön saaneilla ihmisillä on usein vaikeuksia uuden vuokra-asunnon hakemisessa ja on odotettavissa, että asunnottomuus lisääntyy häätöjen määrän lisääntyessä.

Vantaalla toimitettuja häätöjä oli vuonna 2025 454 kpl. Vuosittain toimitettujen häätöjen määrä on lähes kaksinkertaistunut vuosien 2021–2024 välillä. Vuodesta 2024 vuoteen 2025 toimitettujen häätöjen määrä on laskenut 19 %, mutta vireille tulleiden häätöhaasteiden määrä on pysynyt samalla tasolla kuin viime vuonna, joten häätöjen taustalla olevat ongelmat eivät ole vähentyneet.

Asunto kaikille -hanke kehittää yhteistyötä asunnottomuuden vähentämiseksi

Vantaan kaupungilla ja Vantaan ja Keravan hyvinvointialueella toimii hallituksen pitkäaikaisasunnottomuuden poistamisohjelmaan liittyvä Asunto kaikille -hanke. Asunto kaikille -hanke muodostaa organisaatorajat ylittävän tiimin, joka ottaa hankkeen suunnittelussa, toteutuksessa huomioon molempien organisaatioiden näkökulmat. Asunto kaikille -hanke julkaisee alkuvuodesta 2026 tilannekuvaraportin, jonka kautta saamme kattavampaa tietoa asunnottomuudesta ja asunnottomuuden riskitekijöistä Vantaalla. Asunto kaikille -hanke työskentelee myös tiiviissä yhteistyössä Ulosottolaitoksen häätöpilotin kanssa, ja ne kokoavat toimijoita yhteen uusien toimintamallien kehittämiseksi. Häätöpilotin kautta saamme Vantaa-kohtaista tarkempaa tietoa myös häätöjen taustalla olevista tekijöistä. Päivittyvän tiedon perusteella Vantaan kaupunki sekä Vantaan ja Keravan hyvinvointialue suunnittelevat yhdessä ratkaisuja häätöjen ja asunnottomuuden vähentämiseksi.

Asunto kaikille –hankkeessa on meneillään ensimmäinen hankekausi (1.1.2025–30.6.2026) ja toiselle hankekaudelle (1.7.2026–31.12.2027) on haettu rahoitusta. Vantaan kaupungilla nuoriso- ja yhteisöpalveluissa on työskennellyt Asunto kaikille -hankkeessa yksi työntekijä vuonna 2025. Vuoden 2026 alusta alkaen myös kotoutumispalvelut ovat sitoutuneet hankkeen toteutukseen ja kaupungin hankeresurssia on lisätty 1,5 henkilötyövuoteen. Hankkeen jatkokaudella tavoitteena on säilyttää tämä resurssi ainakin vuoden 2027 loppuun.

Kaupungin näkökulmasta hankkeen keskeisiä kohderyhmiä ovat nuoret ja maahanmuuttotaukaiset. Hankkeen tavoitteena on myös käynnistää kaupungin ja hyvinvointialueen strateginen verkosto, joka johtaa asunnottomuuden vähentämiseen liittyvää työtä jatkossa alueella.

Valtion tukeman asuntotuotannon merkitys asunnottomuuden ehkäisyssä ja kohtuuhintaisen asumisen turvaamisessa

Asunnottomuuden ehkäisyssä valtion tukeman kohtuuhintaisen asuntotuotannon merkitys on suuri. Kaupungin asuntopolitiikassa on merkittävässä roolissa valtion erilaisilla tukimekanismeilla rakennetut vuokra-asunnot. Tavoitteena on, että Vantaalta löytyy erilaisia tarpeita ja maksukykyä vastaava koti. Vantaalla on noin 17 000 valtion arava- tai korkotukilainalla rahoitettua vuokra-asuntoa usean yleishyödyllisen toimijan omistuksessa. Tavallisten vuokra-asuntojen lisäksi valtion tukemassa vuokra-asutuskannassa on myös opiskelija- ja nuorisoasuntoja sekä erityisryhmille kohdennettuja asuntoja. Arava- ja pitkän korkotuen vuokra-asunnoissa noudatetaan vuosikymmeniä kestävästä säätelystä asukasvalin-

taa, joka perustuu sosiaaliseen tarkoituksenmukaisuuteen ja taloudelliseen tarpeeseen. Asukasvalinnan perusteina ovat hakijaruokakunnan asunnontarve, varallisuus ja tulot. Etusijalle asukasvalinnassa asetetaan asunnottomat ja muut kiireellisimmässä asunnon tarpeessa olevat, vähävaraisimmat ja pienituloisimmat hakijat.

Vantaan maa- ja asuntopoliittisten linjausten mukaisesti kaupungin tavoitteena on, että vuosittaisesta asuntotuotannon kokonaismäärän tavoitteesta 20 prosenttia toteutetaan valtion tukemana pitkän korkotuen vuokra-asuntotuotantona, kymmenen prosenttia toteutetaan valtion tukemana muuna kohtuuhintaisena tuotantona, kuten asumisoikeustuotantona ja lyhyen korkotuen vuokra-asuntotuotantona. Vuosittaisesta asuntotuotannosta 50 prosenttia toteutetaan vapaarahoitteisina omistusasuntoina. Maa- ja asuntopoliittisten linjausten seurantaraportin mukaan seurantakaudella 2020–2024 asuntotuotannon hallintamuotojakauksessa ei ylletty vuosittain kaikkiin tavoitemääriin rakennusalan matalasuhdanteesta ja asuntomarkkinoiden alavireisyydestä johtuen. Valtion tukemaa pitkän korkotuen vuokra-asuntotuotantoa valmistui seurantakaudella kuitenkin vaihtelevasti 14–18 % vuotuisesta kokonaistuotannosta.

Kaupungin vuosittaisesta asuntotuotannon kokonaismäärän tavoitteesta 20 prosenttia tavoitellaan pitkäaikaisina kohtuuhintaisina vuokra-asuntoina valtion tuella toteutettuina. Kaupungin lähtökohtana on, että kaupungin omistama vuokrataloyhtiö VAV-konserni toteuttaisi 2/3 tästä vuosittaisesta kohtuuhintaisien vuokra-asuntojen tuotantotavoitteesta Vantaalle. Kaupungin omistamalla VAV-konsernilla on reilu 11 000 vuokra-asuntoa eri puolilla Vantaata. Konserniin kuuluva VAV Asunnot Oy rakennuttaa ja hallinnoi valtion tukemia vuokra-asuntoja, jotka muodostavat enemmistön konsernin asuntokannasta. Syksyllä 2025 valmistui kaksi uutta VAV:n rakennuttamaa vuokrataloa, jotka sijaitsevat keskeisillä paikoilla Myyrmäessä ja Asolassa.

Viime vuosina valmistuneiden kohteiden lisäksi kaupungissa on rakenteilla ja suunnitteilla valtion tukeman kohtuuhintaisen tuotannon kohteita, jotka osaltaan vahvistavat kohtuuhintaisien vuokra-asuntojen tarjontaa. Riittävän valtion tukeman vuokra-asuntotuotannon varmistaminen on tärkeää, sillä asunnottomat ovat näissä asunnoissa etusijalla asukasvalinnassa.

Asumisneuvonta ennaltaehkäisevänä ja matalan kynnyksen palveluna

Asumisneuvonta on Vantaan kaupungin palvelu, jota kehitetään ja tuotetaan verkostomaisesti yhdessä kumppanien VAV:n ja hyvinvointialueen kanssa. Palvelun tarkoituksena on antaa ohjausta ja neuvontaa kaikissa asumiseen sekä asunnottomuuteen liittyvissä asioissa kertaluontoisesti tai lyhytaikaisesti. Asumisneuvontaa toteutetaan kehittämishankkeena (2024–2027), johon haetaan osittainen valtionavustus vuosittain. Asumisneuvonnassa työskentelee kaupungilla projektipäällikkö ja 3 asumisneuvojaa, hyvinvointialueella 2 asumisneuvojaa ja VAV-konsernissa 1 asumisneuvoja.

Asumisneuvonnassa tehdään töitä häätöjen ennaltaehkäisemiseksi ja haavoittuvassa tilanteessa olevien henkilöiden asumisen turvaamiseksi. Häätöjen ennaltaehkäisemiseksi VAV:n kaksi asumisneuvojaa tavoittelee aktiivisesti häätöuhassa olevia asukkaita ja VAV-konserni on alkanut kehittää yhteistyötä sosiaalityön kanssa. Vantaan kaupungin asumisneuvonta auttaa asunnottomuusuhkatilanteissa olevia löytämään uuden kodin ja kehittää yhteistyötä vapaarahoitteisten ja yksityisten vuokranantajien kanssa, jotta myös näissä asunnoissa asuvien häätöjä voitaisiin ennaltaehkäistä. Vantaan kaupungin asumisneuvonnassa on ollut vuoden 2025 aikana 840 asiakasta ja 1400 yhteydenottoa. Asiakkaista 40 % on lapsiperheitä. Asunnottomia asukkaita on vuoden aikana kohdattu noin 100. Asumisneuvonnan kustannushyötyjä on selvitetty vuonna 2025. Arvioinnin perusteella Vantaan asumisneuvonta saa aikaan huomattavia kustannussäästöjä, sillä asunnottomuuden vähentäminen ja ihmisten oikea-aikainen ohjaus vähentää erityisesti sosiaali- ja terveyspalvelujen käyttöä.

Valtion tukeman asuntorakentamisen keskus Varke myöntää kunnille avustusta asumisneuvonnan toteuttamiseen vuoteen 2027 asti vuosittain valtion talousarviossa määriteltävän määrärahan puitteissa. Avustusprosentti määräytyy vuosittain valtion talousarvion puitteissa. Vuonna 2025 se on ollut 36 %, joten kaupungin omarahoitussuus asumisneuvonnasta on ollut 64 %. Vuoden 2028 talousarviossa tulee huomioida määrärahat asumisneuvontapalvelun vakinaistamiseksi, mikäli se katsotaan tarpeelliseksi.

Vantaan kaupungissa on useita hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen toiminta-avustuksia saavia järjestöjä, jotka toteuttavat yleisneuvontaa erityisesti maahanmuuttajataustaisille henkilöille. Lisäksi usea järjestö saa neuvontatyöhön avustusta STEAlta. Vuonna 2026 vahvistamme järjestöjen resursseja asunnottomuustyöhön ja olemme esittäneet Moniheli ry:lle avustusta asumisinfoihin ja yksilölliseen perehdyttämiseen asumisasioissa. Tämän lisäksi myönnämme vuosittain Vantaan asunnottomien ja hyvinvointituki Vahti ry:lle avustuksen Asunnottomien yö-tapahtumaan, jossa tuodaan asunnottomuutta näkyviksi.

Kaupunginhallitus 23.2.2026 § 27

Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) antaa Elina Nykyrille ja 18 muulle aloitteen allekirjoittaneelle valtuutetulle toimialan esityksen mukainen kaupunginhallituksen vastaus, ja
- b) esittää kaupunginvaltuustolle merkittäväksi kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Päätös:

Päätettiin palauttaa asia valmisteluun.

Liite:

- allekirjoitettu Elina Nykyrin ja 18 muun valtuutetun aloite Vantaan kaupungin on taisteltava asunnottomuutta vastaan

Täytäntöönpano: lakiasiat ja päätösvalmistelu, esitys valtuustolle

Muutoksenhakuohje: 3.1. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot: Hanna Hänninen, 040 779 5648
(etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)